

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุตรวัยทารก

ชื่อผู้เขียน

นางสาวสายชล บุญวิสุทธิานนท์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประดิษฐ์ สุธงษา ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตยา ไทยาภิรมย์ กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนาวดี ขอนตะวัน กรรมการ
อาจารย์ ดร. อวยพร ตันมุขกุล กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชราภรณ์ อารีย์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การส่งเสริมพัฒนาการเด็กเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมสุขภาพเด็ก พฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการบุตรวัยทารกของมารดาที่เหมาะสมจะส่งเสริมให้ทารกพัฒนาสู่พัฒนาการในขั้นสูงขึ้นได้

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุตรวัยทารก กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาที่มีบุตรอยู่ในช่วงอายุ 9-12 เดือน ที่มารับบริการที่คลินิกสุขภาพเด็กดีของโรงพยาบาล 5 แห่งในเขตจังหวัดพิษณุโลก ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป และแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุตรวัยทารก สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุตรวัยทารกในเขตจังหวัดพิษณุโลก โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($X = 86.35, SD = 14.45$)
2. พฤติกรรมของมารดาการส่งเสริมพัฒนาการบุตรวัยทารกทางด้าน พบว่ามีพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา และพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม และการช่วยเหลือตนเอง

อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 26.65$, $SD = 3.83$; $\bar{X} = 26.25$, $SD = 4.55$ ตามลำดับ) และมีพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 12.55$, $SD = 4.43$; $\bar{X} = 20.89$, $SD = 4.43$ ตามลำดับ)

3. พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกของกลุ่มตัวอย่างรายด้านตามช่วงอายุพบว่า

3.1 พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกชายด้านช่วงวัยแรกเกิด-3 เดือน พบว่าพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกด้านกล้ามเนื้อเล็ก พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกด้านภาษา และพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกด้านสังคม และการช่วยเหลือตนเองอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 2.34$, $SD = 0.90$; $\bar{X} = 5.53$, $SD = 0.94$; $\bar{X} = 5.43$, $SD = 0.96$ ตามลำดับ)

3.2 พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกชายด้านช่วงวัย 3-6 เดือน พบว่าพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกด้านกล้ามเนื้อเล็ก พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกด้านภาษา และพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกด้านสังคม และการช่วยเหลือตนเองอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 1.71$; $\bar{X} = 12.41$, $SD = 1.77$; $\bar{X} = 11.64$, $SD = 2.21$ ตามลำดับ)

3.3 พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกชายด้านช่วงวัย 6-9 เดือน พบว่าพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกด้านภาษาอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 1.44$)

3.4 พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกชายด้านช่วงวัย 9-12 เดือน พบว่าพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกด้านกล้ามเนื้อใหญ่ พฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกด้านภาษา และพฤติกรรมของมารดาในการส่งเสริมพัฒนาการบุรุษวัยทารกด้านสังคม และการช่วยเหลือตนเองอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 1.77$; $\bar{X} = 4.40$, $SD = 1.70$; $\bar{X} = 3.75$, $SD = 1.50$ ตามลำดับ)

การวิจัยพบว่าตัวอย่างบางรายแสดงพฤติกรรมส่งเสริมพัฒนาการแต่ไม่รู้ว่านั้นคือวิธีการส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสม จึงมีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลที่ปฏิบัติงานในคลินิกสุขภาพเด็กดีแผนกกุมารเวชกรรม ควรมีการให้ความรู้แก่มารดาเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

Thesis Title	Maternal Behaviors in Promoting Infant Development	
Author	Miss Saichol Boonwisuttanon	
M.N.S.	Pediatric Nursing	
Examining Committee	Asst. Prof. Dr. Prakin Suchaxaya	Chairman
	Asst. Prof. Nitaya Thiyapirom	Member
	Asst. Prof. Dr. Ratanawadee Chontawan	Member
	Lect. Dr. Ouyporn Tunmukayakul	Member
	Asst. Prof. Dr. Patcharaporn Aree	Member

Abstract

Promoting infant development is a part of child health promotion. Maternal behaviors in promoting infant development properly will enhance infant development into advanced stage.

The purpose of this study was to investigate the level of maternal behaviors in promoting infant development. The subjects selected by using stratified sampling, were 150 mothers whose infant were 9-12 month old and were taken to attend well baby clinic at 5 hospitals in Pisanulok province. The instrument was an interview guideline composed of two parts: demographic data and maternal behaviors in promoting infant development interview guideline developed by the researcher. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results of the study revealed that

1. The overall maternal behaviors in promoting infant development was at a high

($\bar{X} = 86.35$, $SD = 14.43$).

2. The maternal behaviors in promoting infant development in each aspect of development: language and social-self help were at a high level ($\bar{X} = 26.65$, $SD = 3.83$; $\bar{X} = 26.25$, $SD = 4.55$), gross motor and fine motor development were at a medium level ($\bar{X} = 12.55$, $SD = 4.43$; $\bar{X} = 20.89$, $SD = 5.64$)

3. The maternal behaviors in promoting infant development in each aspect of each age levels were found that

3.1 Maternal behaviors in promoting infant development at birth-3 month: fine motor language and social-self help development were at a high level ($\bar{X} = 2.34$, $SD = 0.90$; $\bar{X} = 5.53$, $SD = 0.94$; $\bar{X} = 5.43$, $SD = 0.96$).

3.2 Maternal behaviors in promoting infant development at 3-6 month: fine motor language and social-self help development were at a high level ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 1.71$; $\bar{X} = 12.41$, $SD = 1.77$; $\bar{X} = 11.64$, $SD = 2.21$).

3.3 Maternal behaviors in promoting infant development at 6-9 month: language development was at a high level ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 1.44$).

3.4 Maternal behaviors in promoting infant development at 9-12 month: gross motor language and social-self help development were at a high level ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 1.77$; $\bar{X} = 4.40$, $SD = 1.70$; $\bar{X} = 3.75$, $SD = 1.50$).

This study showed that some mothers performed promoting development behaviors but did not know that those were proper methods in promoting development. It is suggested that nurses who work at well baby clinic in pediatric department should provide knowledge to mothers on methods to promote infant development at each age levels to enhance child development.